T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018/435
KARAR NO : 2018/418
KARAR TR: 25.06.2018

ÖZET : 5754 sayılı Kanun'unyürürlüğe girdiği tarihten önce öğretmen olarak emekli olan davacının geçirdiği ameliyatta kendisine takılan ortez ile operasyon ve tedavi gideri bedelinin tarafına ödenmesi yönündeki başvurusunun zımnen reddine kurum işlemin iptali isteminin İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A.Y.
Vekili : Av. B. Y.
Davalı: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. T.Ç.

O L A Y: Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Emekli öğretmen olan davacının 09.08.2016 tarihinde özel bir hastanede geçirdiği Sol Atrial Apendiks kapama operasyonuyla kendisine takılan ortez ve operasyon ile tedavi giderleri bedelinin ödenmesi istemiyle 23.08.2016 tarihinde yapmış olduğu başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemlerin iptali ile 19.918,94 TL tedavi giderinin, yasal faizi ile birlikte davalı idareden tahsiline karar verilmesi istemiyle 15.11.2016 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 9. İDARE MAHKEMESİ: 30.11.2016 gün ve E:2016/4869, K:2016/3783 sayılı "25434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun Geçici 139. maddesi, 1 10,2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kanununun I. maddesinin 2. fikrasında; bu Kanun ile Kuruma görev ve yetki veren diğer Kanunların (5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu. 1479 sayılı Bağ-Kur Kanunu) hükümlerini uygulamak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz Sosyal Güvenlik Kurumunun kurulduğu belirtilmiş, 5510 sayılı Kanunun Geçici 12. maddesinin 2. fikrasında yer alan "Kamu idarelerinin sağlık hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin görevleri, yürürlükten kaldırılan kanunlardaki hak ve yükümlülükler çerçevesinde ilgili kayıt ve işlemler Kuram tarafından devralman tarihe kadar devam eder. Devir süreci üç yıl içinde tamamlanır." kuralı uyarınca Maliye Bakanlığınca çıkan lan ve 31/12/2009 tarih ve 27449 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kamu Personelinin Sağlık Hikmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Devrine İlişkin Tebliğ" ile de kamu personelinin 14/1 2010 tarihine kadar (bu tarih dâhil) almış olduğu sağlık hizmetlerinin kamu personelinin kurumlan tarafından karşılanacağı, bu tarihten sonraki sağlık hizmetlerinin ise kamu personelinin sağlık hizmetlerinin devredildiği Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanacağı kurala bağlanmıştır.

Yukarıda anılan Yasa hükümleri uyarınca, kamu personelinin sağlık hizmetlerinin 14/01/2010 tarihi itibariyle Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilmesi sonucunda 5510 sayılı Kanun, kamu personeli ve bunların emeklileri yönünden 14/01/2010 tarihi itibariyle bütünüyle uygulanabilir hale gelmiş olup kamu personeli ve emeklilerinin 14/01/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) almış olduğu sağlık, hizmetleri bedelinin ödenmemesinden kaynaklanan uyuşmazlıkların, kamu personeli ve emeklileri yönünden ayrım yapılmaksızın idari yargıda, bu tarihten sonra, yani kamu personelinin ve emeklileri hakkında 5510 sayılı Kanunun bütünüyle uygulanmaya başlamasından sonraki süreçte ortaya çıkan uyuşmazlıkların, düzenleyici işlemler hariç aynı Kanunun 101. maddesi uyarınca adli yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, Emekli öğretmen olan davacı tarafından, M. Sağlık Yatırımları A.Ş.' ye ait M. Ankara Hastanesinde 09.08.2016 tarihinde Sol Atrial Apendiks kapama operasyonu ile kendisine takılan ortez ve operasyon ve tedavi giderleri bedelinin ödenmesi istemiyle 23.08.2016 tarihinde yapmış olduğu başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemlerin iptali ile 19.918,94 TL tedavi giderinin, yasal faizi ile birlikte davalı idarelerden tahsiline karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, uyuşmazlık konusu protezin 15/01/2010 tarihinden sonraki, bir tarihte satın alınmış olması nedeniyle, bedelinin ödenmemesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır" gerekçesiyle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü görev yönünden reddine" dair verdiği kararın istinaf edilmeksizin 10/04/2017 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır.

Davacı vekili, bu kez aynı istemle 14.07.2017 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 33. İŞ MAHKEMESİ: 20.03.2018 gün ve E:2017/208, K:2018/125 sayılı "17.04.2008 günlü 5754 sayılı "Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile Anayasa Mahkemesi'nin 15.12.2006 günlü, E. 2006/111, K.2006/112 sayılı iptal kararı doğrultusunda 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanun'a eklenen Geçici 1 inci ve Geçici

4 üncü maddelerle 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bu Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamına almanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tâbi olacaklar ve bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanun'un 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tâbi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır.

5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edeceğinden bunlara ilişkin ihtilaflarda idari yargının görevli olmaya devam edecektir.

Hemen belirtmek gerekir ki; Uyuşmazlık Mahkemesinin 04.09.2012 tarihli 2012/64-83 Esas ve Karar sayılı kararında da 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep; konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, emekli kamu personeli olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği kabul edilmiştir" gerekçesiyle uyuşmazlığın çözümü İdari Yargının görev alanına girdiğinden davanın reddine dair verdiği kararistinaf edilmeksizin 14/05/2018 günü kesinleşmiştir.

Davacı vekili Ankara 33. İş Mahkemesine verdiği dilekçesiyle görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasını talep etmiş olmakla, dava dosyaları Ankara 33. İş Mahkemesinin 06.06.2018 tarih ve 2017/208 esas sayılı üst yazısı ile Mahkememize gönderilmiş, başvuru 08.06.2018 tarihinde Mahkememizde kayıt altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 25.06.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Emekli Sandığı iştirakçisi davacının geçirdiği operasyonda kendisine takılan ortez ile operasyon ve tedavi gideri bedeli olan 19.918,94 TL'nin tarafına ödenmesi yönündeki başvurusunun zımnen reddine kurum işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye

dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce öğretmen olarak emekli olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü idari yargı yerinin görevine girdiğinden, Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 30.11.2016 gün ve E:2016/4869, K:2016/3783 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç: Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 30.11.2016 gün ve E:2016/4869, K:2016/3783 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 25.06.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Ahmet Tevfik ERGİNBAY

	Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir AYDIN	Birgül TUNÇ	KURT